

העותרים

1. רגבים
2. עובדיה ארד
3. סוסיא – אגודה שיתופית חקלאית להתיישבות קהילתית בע"מ
על ידי ב"כ עוה"ד פישר
המלך ג'ורג' 33 ירושלים
טלפון: 02-6223676; פקס': 02-6223502

נ ג ד

1. שר הביטחון, מר אהוד ברק
2. מפקד פיקוד מרכז, אלוף אבי מזרחי
3. ראש המינהל האזרחי, תא"ל מוטי אלמוז
כולם באמצעות פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466701; פקס': 02-6467011
4. עדנאן שחאדה נוואג'עה ואח'
כולם באמצעות ב"כ עו"ד קמר משרקי אסעד ואח'
מארגון שומרי משפט – רבנים למען זכויות האדם
הרכבים 9 ירושלים
טלפון: 02-6482757; פקס': 02-6783611

המשיבים

תגובה מטעם המשיבים

מוגשת בזה תגובה מקדמית מטעם המשיבים 1 – 3 ("המשיבים").

1. עניינה של העתירה בטענות העותרים המבקשים כי המשיבים יפעלו להוצאה ומימוש של צווי הריסה נגד מבנים שנבנו, כנטען, בשני מתחמים הצמודים ליישוב סוסיא. כעולה מן התיאור שבעתירה, מדובר בשני מתחמים המצויים האחד מצפון ליישוב, והשני מדרום מערב ליישוב.
2. להלן תוצג עמדת המשיבים לעתירה.

א. רקע עובדתי

3. עניינה של העתירה, כאמור, בשני מקבצי בנייה בסמוך ליישוב סוסיא, אשר ככל שעלה בידינו להבין, האחד מצפון ליישוב, והשני מדרום מערב ליישוב. נתייחס לאלה כעת בקצרה.
4. מתחם הבנייה מצפון ליישוב סוסיא: נוצפון ליישוב סוסיא קיים מתחם בנייה בלתי חוקית גדול, שמורכב מ-6 מתחמי בנייה בלתי חוקית קטנים ישנים ומספר מבנים בלתי חוקיים, אשר הוקמו בשנים האחרונות. בכל הנוגע ל-6 המתחמים הקטנים "הישנים", מדובר בבניה בלתי חוקית, אשר נפתחו ביחס אליה תיקי בב"ח ח' 28/93, 29-30/94, 6-7/96 ו-74/97 (יצוין, כי כל אחד מתייקי בב"ח אלה מתייחס למספר מרכיבי בנייה צמודים, ולא לבינוי בודד). במסגרת הליכים אלה, הוצאו ביחס לכלל המתחמים צווים סופיים להפסקת העבודה ולהריסה.
- בשנות ה-90 נהרסו המתחמים האמורים במסגרת פעילות האכיפה של המינהל האזרחי. כמו כן, בשנת 2001 (סמוך לאחר רצירתו של יאיר הר-סיני ז"ל) בוצעה פעילות אכיפה נוספת, בה שוב נהרסו המתחמים (שבביניים נבנו מחדש).
- בעקבות פעילויות האכיפה הנ"ל, הגישו מחזיקי המתחמים עתירה לבית המשפט בבג"ץ 7530/01 שריתח נ' המנהל האזרחי ובה, בין היתר, דרשו את ביטול הצווים הסופיים להפסקת העבודה ולהריסה והימנעות מהמשך הליכי האכיפה התכנונית. בגדרי ההליך הוצא צו ביניים. נוסף כי בתקופת הדיון בעתירה, התרחבה הבנייה הבלתי חוקית במתחמים אלה.
- בסופו של יום, לאחר שנים ארוכות של ניהול העתירה, ביום 6.6.07 החליט בית המשפט על מחיקת העתירה. עם זאת, נקבע בנוסח"ד, כי לעותרים תינתן שהות של 45 ימים לצורך הגשת הבקשות להסדרת מעמדו התכנוני של הבינוי הלא חוקי.
- בעקבות זאת, ביום 8.9.08 דנה ועזית המשנה לתכנון מקומי בבקשות להיתר הבנייה שהוגשו על ידי המשיבים 4 - 34 ודחתה אותן, על בסיס שורה של נימוקים תכנוניים וקרקעיים.
5. בעת הנוכחית, בכוונת המשיבים לפעול להמשך הליכי הפיקוח ואכיפה ביחס לששת המתחמים. אי לכך, בזמן הקרוב יומצאו למחזיקי המתחמים הודעות בדבר מתן זכות להגיש השגות ביחס לצווי ההריסה המקוריים, שהוצאו בתיקים אלה (וכמקובל במקרים דומים). בתום הליך זה תתקבל ההחלטה בדבר ביצוע צווי ההריסה.
6. נוסף כי באותו האזור בו ממוקמים ששת המתחמים האמורים, נבנו בשנים האחרונות מספר מבנים בלתי חוקיים נוספים. גם ביחס לבנייה בלתי חוקית זו נפתחו הליכי פיקוח

ואכיפה, בהתאם לדין והנהלים הקיימים. כך, נפתחו מספר רב של תיקי בב"ח (למשל, ח' 6-9/11, 442-454/11, 423-424/11, 265/11, 301/11 ועוד). כמו כן, בשנת 2011 ביצעה יחידת הפיקוח של המינהל האזרחי מסגרת פעולות אכיפה ביחס לבנייה בלתי חוקית באזור זה והרסה אותה (תיקי בב"ח ח' 6-9/11, 301/11, 265/11 ועוד). נוסף, כי במספר משמעותי מתיקי הבב"ח האמורים (בהתייחס לבנייה החדשה) הוגשו לאחרונה על ידי המחזיקים בקשות להיתרי הבנייה, אשר נועדו להסדיר את מעמדה הסטטוטורי של הבנייה (למשל, ח' 429/11, 393/11 ו- 442-454/11). בנוסף, היום עתידים תיקי בב"ח ח' 423-424/11 לעלות לדיון בפני ועדת המשנה לפיקוח, לצורך הדיון בבקשה להיתר הבנייה שהוגשה ביחס למבנים אלה. ההליכים התכנוניים ביתר תיקי הפיקוח בכל הנוגע ליתר הבקשות להיתרי בנייה טרם הסתיימו, ומטופלים בנהלים המקובלים בלשכת התכנון ויחידת הפיקוח של המינהל האזרחי.

7. **מתחם הבנייה מדרום מעבר ליישוב סוסיא:** בכל הנוגע למתחם הדרומי, דומה כי כוונת העותרים למתחם בנייה בלתי חוקית הנמצא דרומית-מערבית לסוסיא. ביחס למתחם זה, נציין כי הוא מורכב ממתחם בלתי חוקי ישן (הכולל כ-10 מרכיבי בינוי שונים) ומספר מבנים בלתי חוקיים נוספים, אשר הוקמו בשנים האחרונות. ביחס לכלל הבנייה הבלתי חוקית האמורה נפתחו הליכי פיקוח והאכיפה. כך, ביחס למתחם הקטן נפתח תיק בב"ח ח' 135/01, במסגרתו הוצא צו סופי להפסקת העבודה ולהריסה. תיק בב"ח זה עמד אף הוא לדיון בגדרי העתירה בבג"ץ 7530/01 לעיל.

8. ביחס לבנייה בלתי חוקית חדשה יחסית, הסמוכה לאותו מתחם קטן, נפתחו הליכי פיקוח במסגרת תיקי בב"ח ח' 332-337/10 ו- 65/12, שם הוצאו צווים סופיים להפסקת העבודה ולהריסה. בנוגע לחלק משמעותי מהבנייה הבלתי חוקית האמורה (הן החדשה והן הישנה) הוגשה לאחרונה עתירה לבית המשפט העליון בבג"ץ 430/12 **נואגעה נ' המפקד הצבאי**. ביום 15.1.12 הוציא בית המשפט צו זרעי, האוסר על מימוש צווי ההריסה. נעיר כי עמדת המדינה באותו הליך טרם הוגשה (ההבקשו ארכות).

העתק עמוד פותח של העתירה בבג"ץ 430/12 והחלטה מצורף ומסומן **מש/1**.

9. להשלמת התמונה נוסף כי בסמוך לאחר הגשת העתירה, ביום 22.2.12, נערכה פנייה מטעם ב"כ המשיבים 4 - 34 למינהל האזרחי, בה נכתב כי תושבי סוסיא (הפלסטינים) פועלים לקידום תכנית למקום. נמסר כי תכנית כאמור תוגש בתוך 90 יום והתבקשה הקפאת הליכי הפיקוח עד לקיום דיון בתכנית. מכתב זה טרם נענה.

העתק מכתב ב"כ המשיבים מיום 22.2.12 מצורף ומסומן **מש/2**.

10. להשלמת התמונה נוסף, כי בגין מרחב סוסיא מתנהלים הליכים משפטיים נוספים הנוגעים לסכסוכים קרקעיים במרחב. העיקרי מבין הליכים אלה הוא ההליך בבג"ץ 5825/10. אגב הטיפול בעתירה זו, הודיעה המדינה כי ננקטו פעולות משמעותיות על ידה,

והוצאו צווי סגירה שונים הנוגעים לחלקית במרחב סוסיא וזאת במטרה למנוע את הסלמת סכסוך הקרקעות, באופן שעלול להביא לנקיטה בפעולות אלימות. לעניין זה נפנה להודעה האחרונה שהוגשה מטעם המדינה בהליך, ולהחלטת בית המשפט שניתנה לאחר דיון שנערך לאחרונה ביום 15.2.12. לענייננו נעיר, כי בהתייחס למתחם הצפוני, הוצא צו סגירת שטח האוסר על כניסת ישראלים (ראו נספח מש/1 לתגובת משיבים 4 – 34).

העתק הודעת המדינה מיום 12.2.12 והחלטה מיום 16.2.12 בבג"צ 5825/10 מצורף ומסומן מש/3.

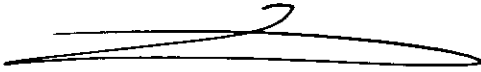
ב. עמדת המשיבים

11. מן הסקירה העובדתית לעיל, עולה כי רשויות אכיפת הדין באזור פועלות לאורך השנים כדי להתמודד עם הפרות הדין ובנייה בלתי חוקית באזור. פעילות זו כוללת נקיטת הליכי פיקוח וכן – הריסת הבנייה הבלתי חוקית. זאת, כמובן, בשים לב לקיומם של הליכים משפטיים שנוהלו במשך השנים ועודם מנוהלים, ואשר השליכו ומשליכים על ביצוע פעולות האכיפה.
12. נעיר כי פעולות אלה של הרשויות הינן בשים לב לסמיכות שבין מקבצי הבנייה הנדונים לבין היישוב סוסיא, נוכח הרגישות הביטחונית המובנת הנובעת מכך.
13. בעת הנוכחית, כפי שהוסבר, פועלים המשיבים להמשך פעולות האכיפה במרחב וייערך שימוע בהתייחס למקצת הצווים. ההחלטה על יישום צעדי האכיפה תתקבל לאחר השלמת אותו מהלך, ובשים לב למכלול השיקולים (ובכלל זה, לאחר שתיבחן פניית המשיבים 4 – 34 המוזכרת לעיל ובתוכם ההליכים התכנוניים שנפתחו לאחרונה על ידי מחזיקים בחלק מן המבנים הבלתי חוקיים).
14. נזכיר, כי בתי המשפט שבו והדגישו, כי קביעת סדרי העדיפויות לאכיפת דיני התכנון והבנייה היא הכרחית, מאחר שלא ניתן לבצע את האכיפה מיידית בעת בעונה אחת בכל האזורים (ראו לעניין זה בג"צ 8806/10 רגבים נ' ראש הממשלה, מיום 4.9.11). כמו כן, נקבע לא אחת, כי בית המשפט נוטה, ככלל, שלא להתערב בשיקולי הרשויות המוסמכות בקביעת מדיניות האכיפה וסדרי העדיפויות, אלא אם הרשות מתנערת מחובותיה לחלוטין ובאופן בלתי סביר.
14. במקרה דנן, לא הצביעו העותרים על גילה לשינוי מנהגו זה של בית המשפט. נראה, כי רשויות האכיפה פועלות בצורה סבירה למימוש חובותיהן החוקיות ומטפלות כראוי בהפרת דיני התכנון והבנייה באזור שני המתחמים, זאת בהינתן כלל האילוצים והשיקולים הרלבנטיים.

15. בנסיבות אלה, אנו סבורים כי דין העתירה להידחות.

תגובה זו נתמכת בתצהירה של גבי אנני ז'הן, מרכזת ועדת המשנה לפיקוח של מועצת התכנון עליונה.

היום, כ"ד אדר תשע"ב
18 מרץ 2012

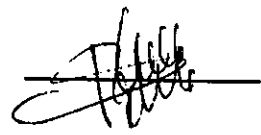

אורי קידר
סגן בכיר לפרקליט המדינה

תצהיר

אני הח"מ, אלן זכרון, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, שאם לא אעשה כן אחיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, מצהירה בזאת כלהלן:

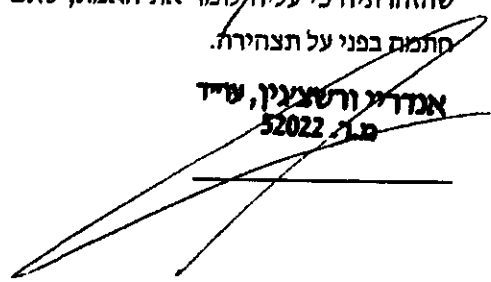
1. אני משמשת בתפקיד מנהל/תפקיד אחר
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בתגובה מטעם המשיבים 1 - 3 בתיק בג"ץ 1556/12.
3. העובדות האמורות בתגובה הן אמת להיטב ידיעתי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אישור

אני הח"מ, אלן זכרון עו"ד, מאשר בזה כי ביום 18.3.12 חופיעה בפני המוכרת לי אישיות / שזיהיתיה לפי ת"ז מספר _____ ולאחר שהוזהרתי כי עליה לומר את האמת, שאם לא תעשה כן תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק, חתמתי בפני על תצהירי.

אנדריי ורשניק, ע"ד
מ"ר 5202

תוכן עניינים נספחים

עמוד ראשון	שם הנספח	נספח
עמוד 1	העתק עמוד פותח של העתירה בבג"צ 430/12 והחלטה	מ"ש/1
עמוד 3	העתק מכתב ב"כ המשיבים מיום 22.2.12	מ"ש/2
עמוד 7	העתק הודעת המדינה מיום 12.2.12 והחלטה מיום 16.2.12 בבג"צ 5825/10	מ"ש/3

מש"1

העתק עמוד פותח של העתירה
בבג"צ 430/12 והחלטה

עמוד 1

בית המשפט העליון

בג"ץ 430/12

אסמאעיל נואגעה נ. המפקד הצבאי באזור ה

תאריך הגשה: 15/01/12

בית משפט העליון

בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

אסמאעיל סלאמה נואגעה נושא ת"ז מס' 983846718

בעניין:

ע"י ב"כ אגודת סנט איב,
באמצעות עו"ד אנס שעבאן ו/או עו"ד מ:אל חזאן אבו סיני ו/או עו"ד רפול רופא
ו/או עו"ד צבי אבני ו/או עו"ד אחרים מאגודת סנט איב,
המען להמצאת כתבי בי-דין:
אגודת סנט איב
ת.ד. 1244, ירושלים 91000
טל/פקס: 02-6264662/3

העותר

משרד המשפטים
מחלקת בג"צים
15-01-2012
חתימה (M4)

1. המפקד הצבאי באזור הגדה המערבית
2. ראש המינהל האזרחי באזור גדה המערבית
3. מועצת התכנון העליונה באזור הגדה המערבית
4. ועדת המשנה לפיקוח באזור הגדה המערבית
כולם ע"י עו"ד מפרקליטות המדינה
רח' צלאח אל דין 29
ירושלים 91010
טל: 02-6466590/1, פקס: 02-6466655

בית המשפט העליון
מדור קליטה
15-01-2012
נתקבל / נבדק
תקופת

המשיבים

עתירה למתן צו על תנאי וצו בנייה

I בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להוציא מלפניו צו על תנאי המורה למשיבים [להלן ישמש המונח משיבים גם עבור חלק מהם בהיותם שלוחיהם] לבוא וליתן טעם מדוע לא יעניקו היתר בנייה למבנה מושא צו ההריסת הנמצא בגוש 2 טבעי חלקה 1238 בכפר אלסמוע שבאזור חברון ובהעדר טעם טוב לאחר תגובת הצדדים להפכו לצו מוחלט.

II בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להוציא מלפניו צו על תנאי המורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא ימנעו מהריסת המבנים הנ"ל נשוא עתירה זו שבבקשת היתר בנייה מספר 1773/145/10 תיקים מס' ח' 332, 333, 334, 335, 336/10 ותיקים ח' 252-253/09 ובהעדר טעם טוב לאחר קבלת תגובת הצדדים להפכו לצו מוחלט.

III בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להוציא מלפניו צו על-תנאי המורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע הם סבורים כי יש להם סמכות להוציא צווי הריסה בניגוד להוראות אמנת גינבה הרביעית.

IV בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להוציא מלפניו צו על תנאי המורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע הם מפלים לטובה את המתנחלים היהודים בגדה המערבית בכלל והמתנחלים היהודים באזור חברון בפרט כפי שעולה בין השאר מהדו"ח של עו"ד טליה ששון.

1

בית המשפט העליון

בג"ץ 430/12

לפני: כבוד השופט י' עמית

העותר: אסמאעיל נואיעה

נגד

- המשיבים:
1. המפקד הצבאי באזור הגדה המערבית
  2. ראש המינהל האזרחי באזור בגדה המערבית
  3. מועצת התכנון העליונה באזור הגדה המערבית
  4. ועדת המשנה לפיקוח באזור הגדה המערבית

עתירה למתן צו יגל תנאי וצו ביניים

בשם העותר: עו"ד אנס אי שיעבאן

החלטה

לתגובה מקדמית של המשיבים עד ליום 6.2.2012.

בשלב זה ועד למתן החלטה אחרת, ניתן בזה צו ארעי האוסר על המשיבים להרוס את המבנה נשוא העתירה.

צו ארעי זה לא יחול על פינוי או הריסה שאינם הריסה תכנונית, קרי אם הפינוי או ההריסה יתחייבו עקב צרכי לחימה דחופים ומטעמי בטחון מובהקים.

ניתנה היום, כ' בטבת התשע"ב (15.1.2012).

שופט

2

מש/2

העתק מכתב ב"כ המשיבים

מיום 22.2.12

עמוד 3

Date: 22.2.12 תאריך:

To: 55 סגן אל:

Fax no. 6467011 פקס:

From: Advocate _____ / _____ מאת: עו"ד

Re: 1556/12 סגן הנדון:

No. of pages (not including this one) 4 מספר עמודים (לא כולל דף זה):

נא צור/י קשר במידה והפקס משובש או לא התקבל במלואו
Please contact us if the fax was not appropriately received

ישו שומרי משפט עושה צדקה בכל-עת (תהלים קו, ג)
Happy are those who act justly, who do right at all times (Ps. 106:3)

רח' הרכבים 9, ירושלים 93462 HaReKhavim St., Jerusalem 93462
טל 972 2 6432757, פקס 972 2 6783611, info@hr.israel.net

02.9977356 : פקס   02.9977320 : פקס   02.9977326 : פקס

הנדון: הקפאת הליכי פיקוח בשטח הכפר סוסיא

עניינו של מכתב זה בבקשה להקפאת הליכי הפיקוח בכפר סוסיא עד להגשת תוכנית מפורטת לכפר.

שע

1. תושבי הכפר סוסיא התגוררו באדמותיהם הפרטיות בטוסיא העתיקה מאות שנים. תיעוד לכך ניתן למצוא בחוות וזדעת של פליאה אלבק משנת 1982 בה נכתב: "בית הכנסת נמצא במקום הנקרא אדמות חירבת סוסיא, וסביבו כפר ערבי בין חורבות עתיקות. על אדמת חירבת סוסיא יש רישום במרשם המוקדעין שלפיון אדמה זאת, בשטח של כשלושת אלפים דונם, היא בבעלות פרטית של בעלים ערבים רבים. מכאן שהשטח של הסביבה הקרובה לבית הכנסת הוא על כל פנים בבעלות פרטית".
2. מאחר וחוות הזדעת קבעה חד משמעית כי עסקין באדמות פרטיות של פלסטינים ושללה האפשרות להכריז על סוסיא העתיקה כאדמות מדינה. על אף זאת, נתנם במקום צו הפקעה ובכללו השטח עליו הוטו בתיחם של התושבים. המקום הוכרז כגן ארכיאולוגי והתושבים גורשו מבתיהם ונאלצו לעזיב ולהתגורר בחלק אחר של אדמותיהם הפרטיות - מרחק מאות מטרים בלבד מבתיהם שבסוסיא העתיקה אליהם נאסרת כניסתם. מאז המעבר הכפי חלפו כ-30 שנים ותושבי הכפר דבקו במיקומם הנוכחי (להלן: הכפר). לאורך השנים אפשרו כוחות הביטחון ורשויות אכיפת החוק את ממריהם במיקומם החדש.

3. בשנת 2001 (כ- 15 שנה לאחר הגרוש מטוסיא העתיקה) התבצע מסע הרס חסר תקדים אשר הוחר על-ידי כוחות הביטחון עצמם לאחר מעשה כלא חוקי. במהלך מספר ימים הרסו, מתחילים וחילים בצוותא, מבנים וברווח מים של תושבי הכפר סוסיא. תושבי הכפר פרו מיידית לבית

אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל-עת (תהלים קו, ג)
Happy are those who act justly, who do right at all times (Ps. 106:3)

3

שומרי משפט-רבנים למען זכויות האדם

RABBIS FOR HUMAN RIGHTS

حاحامين من اجل حقوق الانسان

המשפט העליון במסגרת בג"צ 7530/01 שרייטה ו-12: אח' נ' המנהל האזרחי ואח'. בית המשפט הורה בצו ביניים להפסיק כל פעולה לפינויים של העוררים וכן להפסיק כל פעולות חרס או שינוי אחר של המצב הקיים בשטח.

4. במהלך שש שנות דיונים בעתירה ניסו חלק מושבי הכפר לקבל היתרי בניה למבניהם אך כל בקשותיהם נדחו, בין השאר בשל פרשנות מצמצמת של תוכנית המתאר הגלילית המנדטורית.

5. בנוסף לעתירה שהוזכרה לקמן הגישו תושבי הכפר לא-זרונה עתירה נוספת לבית המשפט העליון- בג"צ 5825/10 נוואגיעה ו-55 אח' נ' שר הביטחון ואח' שעיקר עניינה הפסקת מניעת גישה לאדמותיהם החקלאיות באזור (תלוי ועומד). במסגרת העתירה עורכים כוחות הביטחון מיפוי זכויות באדמות באזור. זכויותיה של משפחת נוואגיעה באדמתה הוכרו וחלקים ניכרים מאדמתה נסגרו בפני ישראלים.

המחדל התכנוני

6. על המנהל האזרחי מוטלת חובה, הן על פי המשפט הבינלאומי והן על פי המשפט הישראלי, להסדיר את תכנון הכפר סוסיא. חובתם נובעת מסעיף 43 לתקנות האג המחייב לנקוט בכל האמצעים על מנת להבטיח את הסדר והביטחון הציבוריים. סדר ציבורי כולל בין השאר את החובה לתכנן ולפתח. החרבת כפר, שתושביו כבר גורשו פעם אחת מבתיהם, וגירוש כפוי של תושביו, אינם דאגה לסדר הציבורי של התושבים המיוגנים. החובה לתכנן נלמדת גם מסעיף 46 לתקנות האג ומסעיף 27 לאמנת ג'נבה הרביעית. דברים נוגעים לעניין נכתבו גם בסעיף 53 לאמנת ג'נבה הרביעית הקובע איסור הריסה של רכוש אזרחי אלא לצורך פעולות צבאיות הכרחיות.

7. על פי הפסיקה הישראלית: "האינטרס הציבורי, שעל יקידומו אמונות רשויות התכנון, מחייב כי אלה לא תעצומנה את עניינה למראה צרכי התברות המשתנים, ושינויים בסדרי העדיפות החברתית" וכי יעם שינוי העיתים, משתנים הצרכים ועומם גם התנאים המיוחדים לספקס" (בג"צ 1696/91 יצחקי נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה - המרכז, פ"יי מו(1), 292, 296).

8. היעדר תכנון פוגע באופן ישיר בזכויות האדם של התושבים- זכותם לאי התערבות שרירותית בחיי משפחתם ובביתם, הזכות לקניין פרטי, הזכות לתנאי מחיה מינימאליים, הזכות לדור ולתכנון והזכות לפיתוח - וזאת, ללא כל צידוק שבדין.

9. המנהל האזרחי מפעיל ברחבי בגדה המערבית כולה מדיניות המונעת מפלסטינים את האפשרות לנצל את הקרקע, במטרה להפחית את מספרם בשטח C ולהעביר את הזכויות באדמותיהם

2

אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל-עת (תהלים קו, ג)
Happy are those who act justly, who do right at all times (Ps. 106:3)

רח' הרכבים 9, ירושלים 93462 Harekavim St., Jerusalem
Tel. 972 2 6482757 טל. 972 2 6783611 Fax. info@rhr.israel.net פקס.

שומרי משפט-רבנים למען זכויות האדם

RABBIS FOR HUMAN RIGHTS

حاخامين من اجل حقوق الانسان

להקמת והרחבת התנחלויות. הדרך להגשים מדיניות זו היא באמצעות תכנון ואכיפה סלקטיביים על אף שמדובר במעשה מינהלי פסול. לא ניתן להתכר ש לטענת הסלקטיביות באם מעיפים מבט בנתוני המנהל האזרחי ביחס לאחוזי הבקשות להיתרי בניה שאושרו במגזר הפלסטיני. אלו צנחו מ- 97% בשנות ה-70 לאחוזים בודדים בשנים האחרונות. נתונים אלו מעידים כאלף עדים על כך שדחיית כלל הבקשות להיתר הינה מונחת מדיניות וזיננה אילוץ חוקי (ר' חו"ד פרופ' ססולי

<http://hr.org.il/heb/wp-content/uploads/62394311-Expert-Opinion-FINAL-1->

(February-2011).pdf

10. גם נתוני התכנון מספרים סיפור זהה. להתנחלויות מאוחרות דרך שגרה ותכניות מפורטות שמשנות את התכנית הגלילית המנדטורית ומאפשרות בנייה והיתוח למגוון צרכים. מאידך, בקשות של כפרים פלסטיניים קיימים להסדיר את מעמדם התננוני ביזמות המנהל האזרחי נדחות. (ר' לזוגמא ביר אל-עיד, דקייקה, תיעלה).

11. במקרה דנן המחלל התכנוני והעדר השוויון בולטים באופן מיוחד. תושבי הכפר סוסיא התגררו באדמותיהם הפרטיות מאות שנים, הרבה קודם להקמת ההתנחלות סוסיא. על אף שסולקו מבתיהם לאחר החכרזה על המקום כגן ארכיאולוגי, לא דאגו רשויות התכנון לתכנן עבורם כפר חלופי. במקום זאת זיכו אותם בצווי הפסקת עבודה, לא חיברו אותם לתשתיות וכאמור ניסו לגרשם ממוקומם הנכחי בהעדר סמכות ובאלימות בשנת 2001 עד שנעצרו בהוראת בית המשפט העליון.

12. יחס שונה לחלוטין קיבלו מתנחלי סוסיא. על אף שהגיעו למקום באמצע שנות ה-80, לאדמות שלא היו בבעלותם, תכננו עבורם הרשויות התנחלות לתארת הכוללת שטחים בנויים, שטחים להתפתחות עתידית, שטחי נוף פתוח, דרכים, שטחים למבני ציבור, שטחים למתקני ספורט, שטחים למתקנים הנדסיים ועוד- כל העושר הזה מרחק עשרות מטרים בוודים מתושבי הכפר סוסיא. התנחלות זו איננה שוויונית וחסרת תום לב באופן מנקר עיניים. האפליה במקרה דנן כה בוטה עד שאין כל דרך לתרצה. על המנהל האזרחי בוטלת חובה לתכנן את הכפר סוסיא גם במסגרת החובה לפעול בשוויון וק"ח כאשר מדובר באוכלוסיה מוגנת המופלית לרעה בהשוואה לאזרחים ישראלים.

הקפאת הליכי אכיפה

13. מיום שנמחק בג"צ 7530/01 חלפו כחמש שנים. במהלך השנים הללו לא קידם המינהל האזרחי תוכנית מפורטת לכפר סוסיא אלא המשיך ונתן צווי הריסה למבנים במקום. יובהר כי ככלל הצווים בשטח הכפר נמצאים בשלבים שונים של הליכים משפטיים ובעלי המבנים מיוצגים על-ידי

3

אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל-עת (תחלים קו, ג)

Happy are those who act justly, who do right at all times (Ps. 106:3)

רח' הרכבים 9, ירושלים 93462 Je:usalem 9 Harekavim St.,
Tel. 972 2 6482757 טל. Fax. 972 2 6783611 info@rhr.israel.net פקס.

שומרי משפט-רבנים למען זכויות האדם

RABBIS FOR HUMAN RIGHTS

حَاخَامِينَ مِنْ أَجْلِ حَقُوقِ الْإِنْسَانِ

עורכי זין שונים. הליכי האכיפה ביחס לכל אחד ואחד מהמבנים מוקפאים בהתאם להליך המשפטי בו הם נמצאים אך בתמונה הכוללת הכפר מצוי רובו ככולו תחת סכנת הריסה והתרחבה.

14. לאחר כ-30 שנות מגורים לא מוסדרים קצה נפשם של תושבי טוסיא בהמתנה ליוזמת ותכנון מטעם הרשויות והם החלו מגייסים משאבים להגשת תוכנית מטעמים על אף שעסקינן בהליך יקר וסבוך אשר מטבע הדברים מונח לפתחן של רשויות התכנון ולוג על כתפיהם הדלות של עובדי אדמה ורועי צאן.

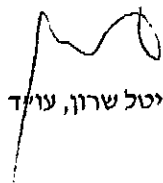
15. טרם שהוגשה התוכנית, ובעוד התושבים עושים מאמץ לקדמה, הקדימה עמותת רבנים את התושבים בדרישה להחריב את הכפר על תושביו. ביום 21.2.2012 הוגשה עתירה 1556/12 ודגים נ' שר הביטחון שעיקר עניינה לנקום בתושבי הכפר טוסיא אשר פנו בשנית לבית המשפט העליון בשנת 2010, כפי שפורט לעיל, באמצעות דרישה תדמיני כדרישה לאכיפת החוק והסדר ובעוד הם מתהדרים בשלושה מאתזים בלתי מורשים. בעתירה זווסף של טענות על המצב הביטחוני באזור וחלקם של תושבי הכפר במצב-טענות שקריות שאין בין לבין המציאות דבר כפי שיפורט בהרחבה בתגובה לעתירה.

16. אכיפת החוק אינה עניין שבבחירה. המנהל האזרחי אינו יכול להתעלם מצרכיו התכנוניים של הכפר מצד אחד, ולהפך את חובתו לסדר ציבורי, ולאכופ את דיני התכנון והבניה, כאילו לא במתדלו שלו מזובר.

17. לאור האמור לעיל, מבקשים תושבי הכפר להקפא זאת כלל הליכי הפיקוח ביחס לכל השטח המתוכנן עד אשר יתקיים דיון, בנוכחות באי כוחם, בהוכינית המפורטת שתוגש מטעמם בתוך 90 ימים.

18. לתגובתכם הבהולה טרם פניה לערכאות נודה.

בברכה,

אביטל שרון, עויד

העתק: פרקליטות המדינה, מחלקת בג"צ בפקס: 02.6467011

4

אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל-עת (תהלים קו, ג)
Happy are those who act justly, who do right at all times (Ps. 106:3)

רח' הרכבים 9, ירושלים 93462, 9 Harekavim St., Jerusalem
Tel. 972 2 6482757 טל. 972 2 6783611 Fax. info@chr.israel.net פקס.

6

מש"ב

העתק הודעת המדינה מיום
12.2.12 והחלטה מיום 16.2.12
בבג"צ 5825/10

עמוד 7

בג"ץ 5825/10

קבוע ליום 15.2.12

בבית המשפט העליון

בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

עדנאן שהאדה נוואג'עה ואח'

על ידי ב"כ עוה"ד שרון אביטל וקמר משרקי אסעד ואו אח'

משומרי משפט – רבנים למען זכויות האדם

הרכבים 9 ירושלים

טל': 02-6482757; פקס: 02-6783611

העותרים

נגד

1. שר הביטחון

2. אלוף פיקוד מרכז

3. ראש תמנהל האזרחי

4. ראש מפקדת התיאום והקישור חברון

5. מפקד מרחב יהודה, משטרת ישראל

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466701; פקס: 02-6467011

6. סוסיא – אגודה שיתופית חקלאית להתיישבות חקלאית

קהילתית בע"מ

7. מועצה אזורית "הר חברון"

על ידי ב"כ עוה"ד עמיר פישר

המלך ג'ורג' 33 ירושלים 94261

טל': 02-6223676; פקס: 02-6223052

המשיבים

הודעה מעדכנת מטעם המדינה

לקראת הדיון הקבוע ליום 15.2.12 מתכבדים המשיבים 1-5 (להלן – "המשיבים") להגיש הודעה מעדכנת.

1. עניינה של עתירה זו באדמות המצויות בסביבותיו של היישוב סוסיא, והמצויות, כנטען, בבעלותם של העותרים. בגדרי העתירה מבקשים העותרים כי יתאפשר להם להיכנס לאדמות שבבעלותם, לרבות אלה הסמוכות להתנחלות סוסיא, בכל ימות השנה וכי יופסק השימוש "השיטתי" בצו שטח צבאי סגור חד יומי, לסילוק העותרים ומלוויהם מן האדמות. עוד מבוקש סעד שיוורה למשיבים ליקוט באמצעים העומדים לרשותם על מנת למנוע תקיפות והתנכלויות של תושבי סוסיא ומאחזיה הבלתי מורשים נגד העותרים ומלוויהם, וכן סעד שיוורה לראש המינהל האזרחי לחתום על צו שימוש מפריע לסילוק פלישות המתנחלים מסוסיא וממאחזיהם מאדמות העותרים 14-19, 20, 22, 24. לבסוף, מבוקש כי יינתן צו שיוורה למשיבים לפעול לסילוק הפלישה בגינה הוצא צו שימוש מפריע

המצויה באדמות העותר 1 ולחלופין כי תינחן לעותר 1 הגנה כדי שיוכל לפנות את הפלישות מאדמתו.

2. בתגובה המקדמית שהוגשה מטעם המשיביכי ביום 20.10.10 הוצגו טעמים לדחיית העתירה על הסף ולגופה. כך, הוסבר כי מדובר בעתירה כוללנית, אשר הוגשה בשם של 26 עותרים, הכוללת שורה של סעדים כלליים, הנוגעים לכלל המרחב הרלוונטי (ויצויין כי ביום 29.11.11 נתקבלה בקשת העותרים לצרף 28 עותרים נוספים). כן הוסבר כי כריכת עותרים כה רבים בעתירה אחת מהווה טעם לסילוק העתירה על הסף, וכי בעתירה לא פורט כלל הרקע העובדתי הרלוונטי לחלק מן העותרים. כן הוצגו בעתירה טעמים לדחייתה לגופה.

3. ביום 2.2.11 התקיים דיון בעתירה. בתום הדיון ניתנה החלטה בה נקבע, בין היתר, כך:

"רשמנו לפנינו את הודעת בא-כוח המדינה שנמסרה לנו בכתב ובעל-פה כי יש בכוונת הרשויות הצבאיות והמינהל האזרחי לערוך "מיפוי" בשטח של הזיקות הנטענות של מקרקעין סביב סוסיא, ולקיים על סמך הבדיקות האמורות והמיפוי את ההתמודדות השוטפת של הכוחות בשטח עם תופעת הפלישות, על פי תמונת המצב כפי שתיקבע על ידם. בהתאם לכך גם יונחו החיילים והכוחות המוצבים במקום, בדבר הסדרי ההגנה על האוכלוסיות השונות.

לצורך הפעולות הנדרשות יקבל המפקד הצבאי במקום נתונים פרטניים ויבחן אח מהימנותם על בסיס אותם נתונים. המשיבים 5-1 יגישו הודעה מעדכנת עד ליום 01.05.2011, ובה יודיעו על הפעולות והצעדים שנקטו בשטח. העותרים והמשיבות 6-7 יוכלו להגיב על ההודעה בתוך 21 ימים נוספים, ולאחר מכן נחליט אם יש צורך בהמשך הטיפול בעתירה".

4. בהתאם להחלטה זו, הוגשה ביום 25.5.11 הודעה מעדכנת מטעם המשיבים. כפי שנמסר בהודעה זו, הושלם מיפוי ראשוני של האזורים השונים במרחב הרלוונטי ובחינת הזיקות הנטענות ביחס אליהם ונמסר כי עבודה זו תימשך ותורחב, הן מבחינת היקף שטח הבדיקה והן מבחינת העמקת בירור הזכויות. עוד נמסר כי נמשך הטיפול בבקשות להוצאת צו שימוש מפריע.

5. נבקש כעת לפרט בדבר המשך הפעולות שניגשו במרחב סוסיא מאז הגשת ההודעה המעדכנת האחרונה.

6. בחודשים האחרונים ננקטו פעולות משמעותיות להעמקת בירור הזכויות במקרקעין, ובסיומן הוצאו צווי סגירה שונים הנוגעים לחלקות המקרקעין נשוא העתירה.

7. ונוכיר כי מטרת המיפוי והליכי סגירת השטחים השונים שנקטים בעקבותיו הינה הסדרת המשך הפעילות החקלאית במרחב בטרם למנוע את הסלמת סכסוך הקרקעות העלולה להביא לנקיטה בפעולות אלימות. עריכת המיפוי והוצאת צווי הסגירה עתידות להעניק כלים לגורמי המת"ק השונים בהתמודדות עם אירועים שונים בשטח. לפיכך, צווי סגירת שטח אינם מוצאים בכלל האדמות ובמרחב, אלא רק מקום בו נמצא צורך ביטחוני בכך.

8. בשל האמור, החליט מפקד כוחות צה"ל באזור על סגירת שטחים במרחב. זאת, בהתאם לצורך הביטחוני ובהתחשב במצב החחזקה והעיבוד בשטחים השונים. החלטה זו התקבלה בסיוע הליך ממושך ולאחר בחינה פריטנית של כל אחד מתאי השטח, על בסיס תמונת מצב בטחונית עדכנית, היסטוריית עיבוד השטחים השונים כפי העולה מנתוני המת"ק תוך בחינת מסמכים הסטוריים ותצלומי אוויר.

9. בהתייחס למקצת הצווים, אשר עוררו מורכבות רבה יותר, נערך הליך מקיף יותר. כך, במהלך עבודת המטה לקראת הוצאת מקצת הצווים, בין היתר, נתקבלו התייחסויות מטעמם של העותרים ושל המתיישבים היהודים באזור לגבי תאי השטח הרלוונטיים, וכן בוצע סיור בהשתתפות הצדדים (בנפרד) ביום 6.9.11 בו נשמעו טענותיהם. בהמשך לסיור נתבקשו הצדדים להעביר תצהירים משלימים. לאחר קבלת תצהירים אלה הועברו עיקר הטענות לתגובת הצד שכנגד. לאחר קבלת תגובות הצדדים, נערך שיקול של כלל הטענות והנתונים תוך שנקטו הפעולות הבאות: בחינת מסמכים המעידים על זיקת העותרים למקרקעין (מסמכי מס רכוש היסטוריים), בחינת תצלומי אוויר של המרחב, בחינת חוות דעת מומחה בעניין, פענוח שימושים במקרקעין בין השנים 2004-2011 וכן נבדקה ההיסטוריה הגזרתית.

10. בסופו של יום הוצאו אפוא שורה ארוכה של צווי סגירת שטח באזור, בהתאם לפירוט שלהלן:

צו מס' ושם	מ.ת.ד. הוצאה	מהות הצו
הכרזה בדבר סגירת שטח (איסור כניסה ושהייה) (מרחב רכס טוואמין) (ס"ז 10/11)	3.10.11	מונע כניסת פלסטינים
הכרזה בדבר סגירת שטח (איסור כניסה ושהייה) (ישראלים) (מרחב סוסיא) (ס"ז 11/11)	13.12.11	מונע כניסת ישראלים
הכרזה בדבר סגירת שטח (איסור כניסה ושהייה) (רוג'ים אל תמרי) (ס"ז 12/11)	3.10.11	כללי
הכרזה בדבר סגירת שטח (איסור כניסה ושהייה) (ישראלים) (אדמות נוואגיעה) (ס"ז 13/11 - תיקון)	13.12.11	מונע כניסת ישראלים

מונע כניסת ישראלים	13.12.11	הכרזה בדבר סגירת שטח (איסור כניסה ושהייה) (ישראלים) (סוסיא מערב) (ס"ז 15/11 – תיקון)
כללי	3.10.11	הכרזה בדבר סגירת שטח (איסור כניסה ושהייה) (ארכיאולוגי סוסיא) (ס"ז 16/11)
כללי	3.10.11	הכרזה בדבר סגירת שטח (איסור כניסה ושהייה) (צומת ארכיאולוגי סוסיא) (ס"ז 17/11)
מונע כניסת ישראלים	3.10.11	הכרזה בדבר סגירת שטח (איסור כניסה ושהייה) (ישראלים) (מרחב סוסיא) (ס"ז 19/11)

הודעה על חתימת הצווים נמסרה לבאי-כוח ריצדדים והובאה לידיעת הציבור באמצעות פרסומם במת"ק, תחנת המשטרה בחברון ובחנימ"ר יהודה. במקביל, פועלת יחידת יועמ"ש איו"ש לפרסום הצווים ברשת האינטרנט.

11. במקביל לאמור, נבחנו טענות העותרים בכל הנוגע להפעלת הצו בדבר מקרקעין (שימוש מפריע במקרקעין פרטיים) (יהודה והשומרון) (מס' 1586) התשס"ז - 2007 (להלן צו שימוש מפריע). בעניין זה הושלמה הבדיקה המשפטית, ככל שהדבר נוגע לפלישות לשטחי משפחות הליס ואבו סבחה, והנושא הועבר להכרעת ראש המינהל האזרחי שטרם ניתנה. יצוין, כי בדיקות בעניין זה בכל הקשור לטענות משפחת שריתח עודן מצויות בבדיקה.

12. בצד כלל האמור נשוב ונדגיש, כי כוחות הביטחון פועלים באופן שוטף לאכיפת החוק והסדר באזור מורכב ורגיש זה. פעולות האכיפה באזור זה מצריכות לא אחת, שקילת שיקולים "רחבים" יותר, הנוגעים לשמירה על הסדר הציבורי.

13. לאור כל האמור לעיל בדבר פעולתם של הגורמים הנוגעים לעניין, סבורים המשיבים כי דין העתירה להידחות, בהיעדר עילה להתערבות במדיניות המשיבים תוך חיוב העותרים בשכ"ט עו"ד והוצאות כחוק. לפיכך, נוכח האמור בהודעה זו, ונוכח האמור בתגובה המקדמית, נשוב על עמדתנו כי דין העתירה להידחות – על הסף ולגופה.

הודעה זו נתמכת בתצהירו של סא"ל צביקה כהן, רת"ח תשתית במינהל האזרחי.

היום, י"ט שבט תשע"ב
12 פברואר 2012

אורי קידר
סגן בכיר בפרקליטות המדינה

תצהיר

אני הח"מ, סא"ל צביקה כהן, ת.ז. 024207375 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, שאם לא אעשה כן אחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כלהלן:

1. אני משמש בתפקיד רתי"ח תשתית במינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בתגובה מטעם וומשיב מספר 3 בתיק בג"ץ 5825/10.
3. העובדות האמורות בתגובה הן אמת למינב ידיעתי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

12.2.12

צביקה כהן סא"ל
ראש תחום תשתית
מנהל"א איו"ש

אישור

אני הח"מ, אביאל גלב, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 12.2.12 תופיע בפני סא"ל צביקה כהן, המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהירו.

עו"ד אביאל גלב
מ.ר. 102
 שחר אייזנר, עו"ד

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 5825/10

לפני:

כבוד המשנה לשיאה אי ריבלין
כבוד השופט אי רובינשטיין
כבוד השופטת אי חיות

העותרים:

נואגיעה עדנאן שחאדה + 56 עותרים נוספים

נגד

המשיבים:

1. שר הביטחון
2. אלוף פיקוד מרכז - מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית
3. ראש המינהל האזרחי בגדה המערבית, בית אל
4. ראש מפקדת התיאום והקישור, חברון
5. מפקד מרחב חברון, משטרת ישראל
6. סוסיא, אגודה שיתופית חקלאית להתיישבות
7. מועצה אזורית "הר חברון"

עתירה למתן צו על-תנאי

תאריך הישיבה:

כ"ב בשבט התשע"ב (15.2.12)

בשם העותרים:

עו"ד קמר מישרקי; עו"ד אביטל שרון

בשם המשיבים 1-5:

עו"ד אורי קידר

בשם המשיבות 6-7:

עו"ד עמיר פישר

החלטה

המדינה מודיעה כי בחודשים האחרונים ננקטו פעולות משמעותיות להעמקת בירור הזכויות במקרקעין. באיזור מבוצעות עבודות מיפוי שמטרתן, כך מסבירה המדינה, להסדיר את המשך הפעילות החקלאית באיזור ולמנוע הסלמה של סכסוך

12

הקרקעות. במסגרת זו נערכו סיורים בשטח עם הצדדים ונשמעו טענותיהם ונבחנים מסמכים ותצלומי אוויר.

ביקשנו מן המדינה לתחום בזמנים את הפעולות המתבצעות ורשמנו כי היא מתכוונת להגיש הודעת ערכון המציינת גם לוחות זמנים אפשריים בתוך תקופה קצרה. לפיכך, מתבקשת המדינה להגיש הודעה מעדכנת בתוך שלושה חודשים מהיום.

עם קבלת ההודעה יובא התיק בפנינו להמשך הטיפול.

ניתנה היום, כ"ג בשבט התשע"ב (16.2.2012).

שופטת

שופט

המשנה-לנשיאה

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 10058250_P19.doc נא
מרכז מידע, טל' 077-2703333; אתר אינטרנט, www.court.gov.il

13